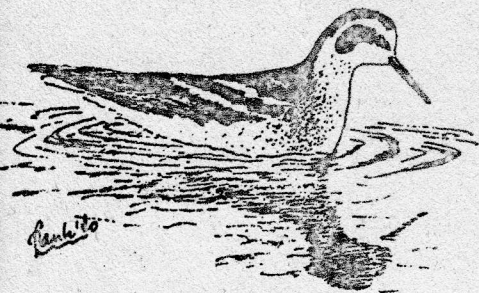


## Grauwe Franjepoten op het Goorven.



Op 3 september '80 belde Jacques mij 's avonds op met de mededeling dat Marc Smets e.a. op het Goorven 2 Franjepootjes hadden gezien. Gezien de grote afstand hadden ze ze echter niet kunnen determineren. De andere ochtend ging ik vroeg naar het ven, gewapend met kijker en teleskoop. Binnen 2 minuten was er paniek onder het waterwild, veroorzaakt door een overtrekkende Visarend. Er kon dus niets meer misgaan!

Na een 10-tal minuten turen zag ik achteraan op het water een 2-tal miniskule puntjes, die als eendjes op het water dobberden. De teleskoop erop en jawel: het onmiskenbare silhouet en gedrag van franjepootjes. De soortbepaling was, ondanks de afstand, niet zo moeilijk: gezien de zeer donkere rug met enkele lichte strepen, de tijd van het jaar en de plaats moesten dit wel Grauwe zijn.

Na een half uur verscheen plots een 3e exemplaar in beeld, dat vanaf nu konstant met de andere 2 optrok. Ook veel later (ze bleven ca. een week) werden ze steeds met drieën bijeen gezien, zodat het mogelijk is dat het 3e exemplaar pas op de 4e september arriveerde.

Hoewel vele waarnemers de vogeltjes uiteindelijk gezien hebben, viel het voor sommigen, althans met een gewone kijker (7 tot 10 x) niet mee ze te ontdekken. Blijkbaar had men zich sterk in de grootte vergist: ze zijn slechts 17 cm. lang en dus nog 'n stukje kleiner dan een Spreeuw! Met wat golfslag en op grote afstand is het dan inderdaad geen sinecure. Toch zijn ze ook dan onmiskenbaar, vooral door het gedrag:

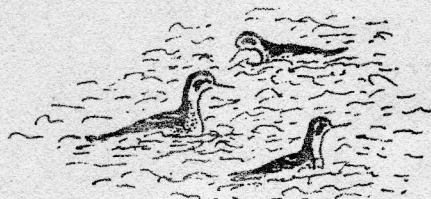
""Snel en 'mechanisch' knikkend gaat hij over het wateroppervlak en hapt links en rechts naar muggen. Vaak draait hij op een koddige manier om zijn eigen zwaartepunt als een speelgoeddraaimolen en wervelt daarvoor allerlei klein gedierte op dat bliksemsnel wordt opgepikt." Aldus Lars Jonsson in zijn "Vogels van bos, weide en fjeld", Zutphen '79.

Van andere steltlopers zijn ze te onderscheiden door het nogal contrastrijke, zwart-witte uiterlijk. Juveniele exemplaren (dat waren dit ook waarschijnlijk) zijn zeer donker van boven met lichtere (isabelkleurige) strepen en hebben een rossig waas op de borst. Het zomerkleed van de adulte exemplaren is onmiskenbaar, vrouwtjes fraaiër dan mannetjes. De Rosse Franjepoot is veel zeldzamer in ons land en trekt uitsluitend door langs de kust (nauwelijks of geen waarnemingen uit binnenland) en veel later: november/december.

Deze heeft een forsere snavel, lichtgrijze rug zonder strepen en is iets groter. Allebei de soorten hebben in winter- en jeugdkleed een kenmerkende oogvlek.

Voorzover bekend was dit de 2e waarneming van deze soort in de Kempen. De andere was: 16 en 17 augustus '65 1 ex. ook op het Goorven. (v. Erve c.s. '67).

Overigens werd eind augustus ook een Grauwe Franjepoot in het rivierengebied gezien (mon. med. Leo v.d. Bergh).



3 kleine rotbeestjes op dat héélle  
Grote Goorven, 06-09-'80

Frank.